VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Vero-osasto

25.4.2016

Valtiovarainvaliokunta / verojaosto

Kommentteja hallituksen esityksestä 34/2016 vp annettuihin lausuntoihin

Autotuojat ry:n ja Autoalan keskusliitto ry:n lausunnot

Lausunnoissa todetaan, että lakiehdotus monimutkaistaisi autoverotusta. Järjestöt ehdottavat selvitettäväksi autoveron muuttamista vuosiveroksi.

Käytännössä järjestöjen ehdottama veromalli tarkoittaisi autoveron sulauttamista vuosittaiseen ajoneuvoveroon siirtymäajan puitteissa. Mallissa nykyisten autojen omistajat tukisivat uusien autojen verotuksen lieventämistä korotetun ajoneuvoveron muodossa.

Lausunnossa ehdotettu malli monimutkaistaisi verotusta huomattavasti ja vaikeuttaisi veron perintää. Mallissa ei kuvata, miten 17 vuodelle jakautuva autovero voitaisiin kantaa. Käytännössä tämä kuitenkin edellyttäisi useita autoveropäätöksiä samasta ajoneuvosta esimerkiksi omistajan vaihdosten takia. Vaikka hallituksen esityksessä ehdotettujen muutosten voi katsoa myös monimutkaistavan verotusta, olisivat muutokset selvästi rajallisempia ja kohdistuvat vain leasing- ja vuokra-autoyhtiöihin. Tältäkin osin nämä yhtiöt voisivat valita toimivatko uusien säännösten mahdollistamalla tavalla vai kuten nykyisin, eli niin, että autoista maksetaan täysi vero, jolloin ne voivat jäädä Suomeen leasingkauden jälkeen tai niistä voidaan hakea myöhemmin vientipalautusta korkoineen.

Lausunnon mukaan vuosiveromalli olisi EU-oikeudellisesti kestävä ratkaisu, joka ei aseta eri hankintakanavia verotuksellisesti eriarvoiseen asemaan. Lausunnossa ei kuitenkaan esitetä, miten käytettyjen tuontiautojen verotuskohtelu tapahtuisi. Mallin toteuttamiseen saattaisi liittyviä merkittäviä EU -oikeudellisia ongelmia, sillä vastaavaa verotustapaa ei tiettävästi ole käytössä muissa jäsenvaltioissa, eikä siitä ole EU -tuomioistuimen käytäntöä. EU –oikeuden nykyisen tulkinnan mukaan käytettyjen tuontiautojen rekisteröintivero ei saa ylittää sitä pienintä veron määrää, joka on jäljellä jäsenvaltiossa jo rekisteröityjen samanlaisten autojen arvossa. Tämän periaatteen soveltuminen lausunnossa ehdotettuun veromalliin on varsin epäselvää ja siksi on mahdollista, että veroa ei voitaisi kantaa mallissa ehdotetulla tavalla käytetyistä tuontiau-

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto
www.vm.fi

Puh 0295 16001 (vaihde)
Faksi 09 160 33123
valtiovarainministerio@vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

toista. Tämä ei olisi tasapuolisen verokohtelun vaatimuksen mukaista eikä myöskään ympäristönäkökulmasta perusteltua.

Veronmaksajain keskusliitto ry:n lausunto

Veronmaksajain keskusliiton lausunnossa kritisoidaan sitä, että vientipalautuksen voi saada vain sama auton omistaja, joka on tuonut auton Suomeen. Veronmaksajain keskusliiton näkemyksen mukaan vaatimus siitä, että ennakkopalautusta saaneen tahon olisi omistettava auto koko leasingkauden, on perusteeton.

Vientipalautuksen edellytyksenä ei ole se, että ajoneuvon omistaisi sama taho koko leasingkauden ajan. Lakiehdotuksessa todetaan, että jos ajoneuvosta on maksettu ennakkopalautusta, lopullinen vientipalautus maksetaan ennakkopalautuksen saajalle. Tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että kaavamaisesti laskettu ennakkopalautus voidaan tasata ajoneuvon todelliseen arvoon vientihetkellä. Tasaus voidaan tehdä vain sen tahon kanssa, joka on saanut ennakkopalautusta. Ajoneuvojen myynti leasingkauden aikana on kuitenkin mahdollista. Tällöin vastuu ajoneuvon viennistä ja siitä maksettavasta palautuksesta olisi järjestettävissä osapuolten välisillä yksityisoikeudellisilla sopimuksilla.

Lakiehdotuksen 11 b §:n 3 momentissa säädettäisiin ennakkopalautuksen laskemisesta. Veronmaksajain keskusliitto arvostelee säännöstä, jonka perusteella kaavamaisista arvonalenemisprosenteista voidaan poiketa, jos tähän on aihetta markkinatietoja koskevan tilastollisen analyysin perusteella. Liiton mukaan tilastollinen aineisto on liian epämääräinen veron peruste.

Ajoneuvojen verotusarvon määrittäminen tapahtuu autoverotuksessa yleisesti markkinatietoja koskevan tilastollisen aineiston pohjalta. Ehdotettu säännös vastaa pitkälti voimassa olevaa lakia. Ehdotetun säännöksen tarkoituksena on mahdollistaa kaavamaisten arvonalenemisprosenttien soveltamisesta joissain tilanteissa johtuvien selkeiden arvonmääritysvirheiden korjaaminen. Leasingautojen kohdalla lopullinen arvonmääritys tapahtuisi kuitenkin vasta vientihetkellä ja tällöinkin määritys suoritetaan tilastollisen aineiston pohjalta.

Veronmaksajain keskusliitto pitää nykyistä veronkiertosäännöstä riittävänä keinotekoisia järjestelyjä vastaan. Liiton mielestä on tarpeetonta säätää mahdollisuudesta poiketa normaalista verotusarvon määrityksestä, jos leasingauto tuodaan alla kuuden kuukauden kuluttua takaisin Suomeen samoin kuin ennakkopalautuksensaajan velvollisuudesta ilmoittaa leasingkauden aikana tapahtuvista sopimusmuutoksista.

Veronkiertosäännöksen sanamuoto ei yksiselitteisesti kata kaikkia tilanteita, jossa ennakkopalautuksen saaneita leasingautoja voitaisiin tuoda takaisin Suomeen ja siten kiertää käytön määräaikaisuuden vaatimusta. Leasingkauden aikainen ilmoitusvelvollisuus sopimusmuutoksista taas on välttämätön sen toteamiseksi, muuttuvatko olosuhteet niin, että palautukselle ei enää ole edellytyksiä tai palautuksen määrä on liian suuri. Toisin kuin lausunnossa todetaan, veroviranomaiselle ei tältä osin jää harkintavaltaa veron määrän suhteen, vaan viranomaisen tehtävänä on todeta ne olosuhteet, joissa laissa säädettyyn takaisinperintään tai poikkeavan verotusarvon määrittämiseen voidaan ryhtyä.

Liikennevakuutuskeskuksen ja Finanssialan keskusliiton lausunto

Liikennevakuutuskeskuksen ja Finanssialan keskusliiton lausunnossa kiinnitetään huomiota liikennevakuutusyhtiöiden tiedonsaantitarpeeseen autoveron määrästä ja ajoneuvojen viennistä. Lausunnon mukaan hallituksen esitys saattaisi olennaisesti vaikeuttaa liikennevakuutusyhtiöiden vakuutuksen päättämiseen tarvittavaa tiedonsaantia.

Vakuutusten myöntämien ja korvausten maksaminen perustuu suurelta osin vakuutuksenottajan antamiin tietoihin. Vakuutuksenottajan voidaan edellyttää ilmoittavan erikseen vakuutusta tai korvausta haettaessa sellaisesta poikkeuksellisesta tilanteesta, jossa autoveroa ei ole suoritettu kokonaan. Vakuutusyhtiö voi myös tarkistaa tällaisen tiedon Tullin tarjoamasta sähköisestä palvelusta. Todennäköisesti tähän palveluun on myös mahdollista rakentaa rajapinta automaatista tietojensaantia varten.

Ajoneuvojen viennistä saatavien tietojen suhteen lakiehdotus ei muuttaisi olennaisesti nykytilaa. Vientipalautus voidaan nykyisin maksaa vasta kun ajoneuvo on rekisteröity ulkomailla. Käytännössä ulkomailla tapahtuvaan rekisteröintiin voi kulua varsin pitkä aika, eikä vientipoisto Suomen rekisteristä tapahdu tätä ennen. Lisäksi pitää ottaa huomioon, että kaikista Suomesta poistuvista ajoneuvoista ei haeta vientipalautusta nykyisin eikä jatkossa. Liikennevakuutuksen voimassaolon katkeamista koskevan tiedon saamista ei siis voida sitoa verolainsäädäntöön. Tältäkin osin tieto ajoneuvon käytön päättymisestä Suomessa tulisi saada ensisijassa vakuutuksenottajalta.

Neuvotteleva virkamies Markus Teräväinen